

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
неділх і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Вісті політичні.

Славянський християнсько-народний Союз, до котрого належить шість наших послів, зібрався був по закненню ради державної в четвер на засіданні під проводом пос. Барвінського. Парламентарна комісія більшості узнала себе на час ферій парламентарних неустаючою а председателі клубів більшості творять субкомітет, котрий має наглядати за всіма політичними подіями в тім часі, щоби не допустити правительству до розбиття парламентарної більшості і творення нової з виключенем котрої небудь з дотеперішних груп. Славянський Союз ухвалив, щоби три председателі (Барвінський, Булат і Шустерніч) були за час ферій в тіснім контактї а в важних справах покликували до поради парламентарну комісію Славянського Союзу. Рішено також, що одна з трьох груп (Русини, Хорвати, Словінці) не може предприняти ніякого важного кроку політичного без взаємного порозуміння з иньшими групами. Тим способом обезпечено тривалість дотеперішної більшості парламентарної і виключено всяку можливість заходів, щоби н. пр. втягнути до більшості парламентарної Штайнвендериянів коштом Словінців, або Італіянів коштом Хорватів.

*

По кілька-тижневім відпочинку мають розпочати ся угодові переговори межі Че-

хами а Німцями. Німці за перше услїве угоди кладуть відкликане язикових розпоряджень. Они мали вже виготовити навіть свою програму язикової рівноправности. Німці годили би ся на такий проєкт: чеське королівство мало би поділити ся на три округи, а то чеський, німецький і мішаний. В чеськім окрузі мав би бути чеський язык урядовим так в урядованю зі сторонами як і в внутренній службі, в німецькім окрузі німецький, а в мішанім окрузі обовязували би видані язикові розпорядження. Крім того міг би кождий Чех вносити в німецькім окрузі чеське подане і жадати полагодження справи в чеській мові а таке само право мали бн Німці в чеськім окрузі. Суди другої інстанції мають поділити ся після населеня на чеські, німецькі і мішані.

В тій справі на зборах молоческої партії в Кралевім Градці сказав посол Кайцль між иньшим таке:

„Ціла політична ситуація крутить ся тепер около розпоряджень язикових. Они суть на мій погляд справою великого значіння. Надармо вижидали ми їх через триїцять літ. Они означають, що нині надано чеському язикови в чеськім королівстві знову то становище, яке йому належало ся від 1627 р. Перед сим роком мав чеський язык в нашім краю виключне значінє. В 1615 р. ухвалив був сойм постанову язикову, в котрій хотів знову надати чеському язикови виключне право, але Фердинанд II видав нове розпорядженє, котрим побіч чеського языка заведено також і німецький

яко рівноуправнений. Від сего часу посував ся розвій становища нашої мови не наперед але взад. Упадок нашого народу довів до того, що законну постанову забули і німецька мова розпановувала ся цо-раз більше. Так стало ся, що чеська мова знайшла ся в 1848 р. в публичних урядах в дуже прикрім положеню. В тім році зроблено деңо для верненя її назад єї прав, ало ті щезлі ~~цілком~~ в ері абсолютизму.

Угода з 1890 р. мала ту хибу, що в ній управильнено все, лиш не головну точку — справу язикову. Вага теперішних розпоряджень язикових лежить в отсих трох точках: 1) що чеські поданя не лиш мають бути по чеськи залагоджувані, але урядованє мусить переводити ся по чеськи в цілїм ході справи; — 2) що і у внутрішній службі, де нема подань партій, чеська мова має бути рівною і рівноуправненою з німецькою; — 3) що всі урядники мусять знати обі мови. Се діло означає велику реформу і стоїть в тісній звязи з нашою державно-правною реформою.

„Правительство гр. Баденіого мало первістно намір видати скорше розпорядженя язикові. Вже в хвили, коли гр. Бадені станув на чолі міністерства, мав він кріпку волю видати справедливе розпорядженє язикове, але деякі обставини не допустили до того і через то стало ся, що оно якимсь родом переговорів межі нашою партиєю а правительством увійшли ніби то в якусь звязь, хоч ті переговори ані формально не закінчили ся, ані не пере-

4)

На вахцимі.

(Далше.)

Шість літ минуло з того часу. Я знов писав в канцєрії тісній, темній, задушній, досить подібній до тюремної вахцими. Але се не тюрма. Ні, храни Боже! магістрат станіславівський — я писав у реєстратурі. Та тісна задушна, темна через п'явки записаної бібули реєстратура переховує всі акти від 30-их років. Очевидно не напери історичної літературної стійности, бо ті, о скільки не розібрали їх злодійські руки та не спалив сторож у грубі, лежать собі порозкидані у міській „бібліотекі“, котра знов містить ся не упорядкована на полицках не замкнених в „старій“ сали засідань, де по підлозі в суміш з книжками валяють ся н. пр. тарифи з написею „Ulica Zabłotowska“, бо єї замінили на „Ul. 3-go maja“, старі ліхтарки, галлябарди і т. д...

Ту, в реєстратурі переховують ся акти справ чисто міського житя: поліції, адміністрації, торговлі, податків, і т. д. Найстарші шпартали за те, що они писані по німецьки, як і дятото, що суть ключем до неодного обманьства, котрим збогачували ся батьки міста на шкоду громади, покутують в темній комнаті за залізными дверима і як Попеліди віддані мишам і щурям: сьвіжіші розпановили ся в моїй канцєларії. Одні фасцигулами зложені на полицках від підлоги аж до стелі, витягають вогкість стін

ніколи необмітаних. Фасцигули, як інфантерія в синім уніформі, з сірими вінетами як вилогами і знов старанніші зміж них з висока, знід стелі глядять в низ мелянхолійно, сумно, повиті порохом і павутиною; але і молодша генерація з туги за сонцем сумовито-поважно виглядає.

П'явки з перед двох літ, накриті лише теками, лежать лавою на підлозі, лишачи вузку стежку до переходу. Не раз їх потрутять прохажі, то пересунуть, або і кинуть, тому они бідні чекають авансу на полицю.

Торічні гріють ся до сонця на вікні по 500 в одній вязці і не дають отворити вікна, хиба „оберліхти“ — они в погідні дни найгірше доскудили мені, а наймолодше покоління, сегорічне, глотить ся на столі. Правдиво свобідно, неповязане залагає увесь просторий стіл, не почувавши свого лиха, що ось-ось я їх почну вязати, винихають мене з стола на край, на край так, що я чим раз то менше маю місця до писаня.

Та на біду додали мені шупасництво і се мені пригадувало все тюремну вахциму. Бо я внять займав ся арештантми, котрих понад 70 місячно переходило через мої руки.

Моя функція полягала в тім, що станіславівський кримінал та повітовий суд присилають магістратови шупасників до початкового, а иньші стації шупасові так званих „Zugvögel“ до дальшого шупасованя на їх місце приналежности, але що транспорт не все зараз може наступити (н. пр. якась громада не признає ся до арештанта і треба аж торгувати ся з нею), тож

треба було бути каспером тих шупасників, коли мали свої гроші, або вижебрувати для них з міської каси гріш на страву, а відтак на транспорт.

З тогож всего така мені користь, що я зблизька приглянув ся і спізнав, що то по урядах значить закон, параграф уставу. Не говорю о иньших примірах, але коли я хотів з арештантми обходити ся по людськи, коли я в яким случаю строго примінив параграф уставу, коли поважив ся виказати котрого до пайки, або видав его власний гріш на поживу для нього, а не відложив на дорогу, то все я стрічав ся з докором начальства. Заедно чув я:

— Нема фондів — або

— Ет, що ваш параграф мене обходить?

— Так, але на що є гроші? Куди діваться? І на що є параграф?

*

14-го марта після виказу дирекції закладу карного мав прийти до відшупасованя Стефан Беґус і я підчеркнув нотатку, записану в увазі, що его треба відставити перед комісією до військової бранки. Само імя Беґуса не могло мене заінтригувати, аж коли $\frac{1}{2}$ 10 зрана станув він передо мною, приведенний дозором, пізнав я в нїм мого Франца з тюремної вахцими, „з котрого капітан N. був вдоволенний, але пізнав, що помиляв ся, бо ото...“

Я в свій час надто ним займав ся, щоби мав його тепер не пізнати мимо переміни его імени та немічного, жебруцого виду. Колись хоч

дені в своїх практичних наслідках. Що розпорядження язикові могли бути видані, єсть се у великій часті заслугою становища, яке правительство гр. Баденіого заняло і доси займає. Становище то лежить в тім, що гр. Бадені більше як всі інші тішить ся довірем і кріпкою позицією у монарха і що він в обходженю з людьми дуже зручний і досвідний.

„Відтак гр. Бадені не увійшов до правительства яко репрезентант тої бюрократії, котра панувала доси в централістичній Австрії, лиш яко Поляк, не опанований пересудами пануючої доси традиції. Та й то не тайна, що гр. Бадені від самого початку рішив ся був оперти своє правління на репрезентативі чеського народу.

То суть ті преміси, з котрих вирости розпорядження язикові. Добре їх вражінє затерли, бодай на хвилю, інструкції переведені. Не була в тім зла воля гр. Баденіого; я гадаю, що то скорше хтось кинув ему той „волок“ в юшку. Треба буде як найточнішою практики зі сторони властей, заким ми тим розпорядженням знов так повіримо, як первістно.

То, що правительство спотикнуло ся, було причиною, що ми у внутрішній політиці через два останні місяці віддалили ся були від тої лнії, яку гр. Бадені означив. Другою, важнішою причиною була опозиція Німців, котрих найбільше то розярило, що они будуть мусіти учини ся по чеськи, і в тім показала ся знов їх любов для дурниць, їх короткозорий радикалізм. Гр. Бадені хотів з часом утворити більшість, до котрої увійшли би також німецько-ліберальні властители більшої посілости, але ті не мали досить відваги і самостійности, щоби бути справедливими для розпоряджень язикових і так стало ся, що замість первістної комбінації що-до більшости, вийшла більшість оперта на звістній адресі. Ся нова більшість значить уже великий успіх для нас, але їй бракує ще не одного, іменно же кріпкої охорони для наших спеціальних чеських жадань. Може бути, що з часом буде она і то мати, але може бути що й ні.

Пос. Кайцль не хотів дальше запустити ся в якісь предсказуваня на будуч-

ність, а зазначив лиш, що чим раз більше виринає переконанє, що буде потреба ревізії централістичної конституції, а Чехи не повинні тому розвояти перешкаджати, лиш старати ся его піддержувати, щоби то осягнути, до чого стремлять.

Борба против язикових розпоряджень почала ся на ново зїздом німецьких мужів довіря в Берні. На зїзді тим брало участь понад 3000 учасників так лібералів як і націоналів. В резолюції, прийнятій на тих зборах, заявляють Німці, що язикові розпорядження є першим кроком до розкладу Австрії, що они виключають Німців від всіх урядів в Чехах і на Мораві, проте звивають всіх німецьких послів, щоби з енергією і витревалостію бороли ся о поверненє німецькому населеню его прав і о усуненє язикових розпоряджень. Доки існують язикові розпорядження — говорили деякі бесідники, — не вільно Німцям входити в які небудь угодові переговори, і запевняли, що в новій сесії опозиція за помічю обструкції не допустить до угоди з Уграми, до ухвали бюджету, а навіть унеможливить доставу рекрутів.

Рускі радикали.

У Відні почало ся 7. с. м. віче соціалістів. З руских послів взяв участь п. др. Ярошевич. П. Дашинський реферував о парламентарній діяльності соціалістів і сказав, що соціалісти не мають ніяких взглядів для теперішнього правительства і для парламентарної більшости і що в будучности прилучать ся також до кожної обструкції, коли буде ходити о те, щоби повалити правительство або ослабити більшість. Партия его годить ся на ревізю конституції, але жадає, щоби та ревізія відбула ся на основах соціально-демократичних. Адлер, жид, говорив, що соціалісти мусять вести борбу против сьвященства, милітаризму і в напрямі охорони робітника.

Дня 10. с. м. делегати руских радикалів пп. Ярошевич і Вітик зложили слїдуючу заяву:

„Ми (рускі радикали) стоїмо на ґрунті програми соціал-демократичної партії. Організація руских радикалів є на-тепер самостійною, нашою областю агітаційною є руске селянство, а его спеціальні відносини вимагають конечно відмінної тактики. Дятого хочемо піддержати само-

стійність партії, але бажаємо вступити в дуже тісний контакт з соціал-демократичною партією і будемо все готові в поодиноких практичних случаях з нею спільно поступати, порозумівати ся з її зарядом партійним, як також відштовхувати вимогам до нас зверненим. (Браво!)“

По тій заяві встав соціаліст-Поляк посол Дашинський і — після „Arbeitet Ztg.“ — сказав таке:

„Особливі обставини руского селянства вимагають такого становища рускої радикальної партії. Крок, який она тепер зробила, є кроком наперед, і подає напрям, в яким сеєя партія від тепер мусить іти і буде йти. То ще лиш kwestія часу, коли рускі радикали почувуть себе такими сильними, що виступлять всі против дрібних спорів національних так само енергічно, як ми. До того причинило ся чимало також наше теперішнє становище що-до інтернаціоналізму. Позвольте-ж мені супротив сеєго висказати найцирїйшу радість і поґратулювати руским радикалам до сеєго їх кроку. (Оулески.)“

Від себе помістила Arbeiter Zeitung такий коментар:

„Заява, яку зложив посол д-р Ярошевич в імени радикальних Русинів, має для нас велике значінє. Она оголошує запевненє найтіснійшої дружби з соціальною демократією. Борба руских радикалів, яку они провадять против національних і економічних угнітників, против польських шляхтичів, може пояснити і оправдати тоту зволікаючу тактику. Але мимо того заява сеєя є величезним кроком в розвоє сеєго пригнобленого народу, а недалеко вже той час, коли і заступники руского пролетаріяту опинять ся в таборі інтернаціональної соціал-демократії.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 11. червня 1897.

Льосованя. При льосованю державної лотерії добродійної головна виграна 150.000 корон припала на ч. 209.412, друга виграна 15.000 кворн на ч. 176.564, трета вигр. 5.000 зр., на ч. 143.166, четверта 4.000 зр. на ч. 274.691, пята 3.000 зр. на ч. 233.881, шеста 2.000 зр. на ч. 181.591, сема 1.800 зр. на ч. 259.058, осьма 1.600 зр. на ч. 27.523, девята 1.300 зр. на ч. 217.431, десята 1.000 зр. на ч. 8.847. По 500 зр. припала виграна на чч. 54.193 і 218.146, по 200 зр. на чч. 38.272 46.028, 216.399 і 255.526, по 150 зр. виграло числа 124.219, 126.896, 159.794, 181.018, 202.719, 212.678, 248.436, 269.303, 279.650 і 285.483. — Крім повисших вильосовано численні дрібніші виграни. Наша редакція на запитанє готова відповісти, чи чий лос виграв.

змарнілий і збідований, та все-ж кремено збудований, рослий хлопчиско, що грозив капітанови, що так відважно ішов до Бриґідок і приєґав з Кугляром „не дарувати свого“ — стояв передо мною згорблений, з лицем такої краси як тюремні стїни, з померклими очима. З его цїртіфікату я бачив, що він сидить вже другим наворотом, бо засуджений був на півтора року, а впрочім попередня его 3-літня кара скінчила ся ще перед 2½ роками. Та ніколи було його про що питати, його заперли у вонючу казню маґістратеку, а я післяв поліція вивідатись, коли його приставити перед комісією військовою. Аж в полудне казав я Франца привести до себе на гору, а коли поліцай пішов проч, тоді могли ми побесїдувати як старі знакоми. Але ми добру хвилю мовчали.

— Ти мене пізнав, Франц?

— Пізнав.

— І щож, тобі неміло якось стрїнути ся зі старим знакомим, бачу по тобі?

Він мовчав, а я его жалував.

— Сїдай, Франц, просив я, сїдай на те одинокє крісло за столом, а я сяду собі на фасцикули. Як маеш сїно, пакни собі, а ту ось, поїджд. Не вникай ся, між давні знакоми.

Він зразу не глянув на хлїб і ковбасу, водив очима по полицях, але відтак прийняв ся за

їду: І так я розоружив його: їди на столі не стало, але не стало і злости на лиці Франца.

— Ти нашив би ся може гари, перепросив я, але я не маю.

— Пив я нині вже досить. — Се були перші його слова. — А ви все пишете та читаєте? питав по хвили.

— Ат бачиш.

— Бачу, а як дивлю ся, то мені все приходить на гадку моя доля і спомини з часів, коли я вчив ся. Щож ви ту поробляєте, відколи вийшли „відтам на Галицїм?“ Я розповів ему.

— То з вас будуть ще люди, може будете ще других забирати в тюрму, а ви зо мною говорите, якби я не був арештантом. І не був-би я ним, ой не був би! та щож робити? Сей раз, то я таки за дурно і неповинно караю ся — завинив сам Кугляр, щоб його земля сьвята не прийняла. Мое нещастє, що як я лиш вийшов на пашу¹⁾ і відси, з дуброви²⁾ (бо я був засуджений на більше, на рік, отже не міг зїтати в Бриґідках), відшупасували мене до Львова — віддали мене під дозїр поліційний на два роки. Не знаєте, що се значить: се значить, що через

¹⁾ вийти з тюрми на весну, бо вийти під зиму значить у арештах, вийти на сніг.

²⁾ Станіславівський криминал стоїть за містом на колишній дуброві

цїлі два роки можна мене держати у сїдїм. І справді: як довго я перебував у Львові, то більше сидїв в тюрмі, чим був на сьвітї. Най арештують було когось, хто коли небудь належав до шайки Кугляра, вже арештований був і я. Або і без того. Рано випустили, сполудня вже знов замикали.

Тоді Кугляр заопікував ся мною так, що не пустив мене ніде до роботи. Як не сидїв я у фурдигарни, або на городецькїм, то він водив мене по шинках, а капітана не хотїв рухати, бо мав инше діло. Опісля вислав мене зі Львова. Коли я на зиму вернув, він вже ходив до капітанової кухарки — я сам вислїдив його. Мене почали знов замикати, бо під зиму частїйше дучали ся крадежі, а Кугляр все мене зводив, аж раз паний виговорив ся.

„Видиш, казав, ти мене вже мусиш держати ся, як собака на ланьцуху; ти дурень а я пан.“

Коли так, то будьмо здорові! І я пішов собі геть від нього. Але що зробити з собою? У війську не прийняли мене, бо слабий, і до трамваю не прийняли. Казали другого дня прийти і я прийшов, а тоді як не визьвірїть ся на мене якийсь панок. З болотом мене змішав і замахнув ся — хотїв бити, бо поліція сказала йому: хто ся. Не в однім ще місци шукав я роботи, просив ся, кляв ся бути порядним чоловіком — дарма!

Інспекційні поїздки. Полковник-бригадир Віктор Штайнбрехер приїхав вчора до Чернівців на інспекцію крайової оборони. — Директор фінансовий, радник двору Колячи поїхав вчора на інспекцію уряду податкового і відділу сторожи фінансової до Станівців. — Надпрокуратор Воронезкий, що приїхав був до Чернівців на інспекцію прокуратурі державної, повернувся вчора до Львова.

Повиборчі процеси в Галичині тягнуть ся безнастанно, як сегорічна слота. Зараз по давнішнім процесі розпочала ся у Львові розправа проти чотирьох правиборців з Яричева нового, обжалованих прокуратуриєю о то, що після донесення староства мали они по скінчених правиборах : акидати комісареві виборчому Пшибиславському обманство. Комісар розділив годоси, віддані на Сокальського, між двох правиборців того самого назвища, через що мусіло прийти до тіснійшого голосованя. Обжаловані рішучо заперечують. Розправу відложено в цілі вівчани свідків. Обжалованих боронять : др. Сумпер і д-ри Лесевич і Морґенрот. — В Перемишлі відбуде ся дня 15. с. м. розправа карна против посла Стефана Новаковського і Сенька Вітика, редактора „Громадского Голосу“ Оба обжаловані о § 300 зак. карн. То буде вже третя сего місяця розправа в Перемишлі о тоту саму провини. Попередні дві розправи — одна против Петра Новаковського а друга против Желяшкевича і господаря Гілета скінчила ся увільненням на підставі уневиняючого вердикту судіїв присяглих.

Хто нам відповість на питане, чи селянин більше працює через цілий рік, чи селянка? Який поділ роботи є між ними і чия робота тяжша? Хто властиво веде ціле господарство? Чи селяни справді спихають найтяжчу роботу на жіночу челядь? — Дуже би придали ся нам відповіді на єї питання. Хто нам пришло їх?

Перестанок Берлинці на локальній залізниці Глібока-Серет отворений від 15-го червня с. р. для ограниченого руху особового і товарового. Білети і розписки пакункові буде видавати ся за післяплатою.

„Упадок льва“, драма бомбастичного німецького писателя Ріхарда Фоса, дізнала у Львові не бувалою доси принятя в історії львівського театру. Ось яке справоздане поміщають львівські газети: „Упадок льва“, заповіджений другий раз на четвер, не побачив світла кінбетів для недиспозиції — поважаної П. Т. публіки, котра вислала тільки щось 3—4 своїх представителів до театру. Упадок „упадку льва“ був такий ґрунтовний, що дирекція мусіла відкликати представлених.

Як можна зістати мільонером. Недавно номер в Мельбурні книгар, що зумів свій

всюди двері мені показали, всюди мене ганьбили і відликали ся на поліцію.

Тоді я раз стрінув ся з капітаном, як той ішов перейти ся понад пелчинським ставом. Він зразу злякав ся, опісля говорив супокійно, з гнівом хіба. Розуміє ся лаяв мене.

— Чомуж ви не платили мені за мій труд? Длячого казали мені за дурно служити? — питав я його. Але він розсердив ся:

— То ти, злодію, ще гроший моїх хотів? А! рекрутьєсь ухо! я мав тобі платити?! Сьміте лайдацке! Тож ласка, що я взяв тебе на службу!...

А я не сердив ся, не плюнув йому в лице, бо хотів щоб він усею правду почув, і розказав я ему, що власне та ласка мене нещасливим зробила і той бецирк, куда він мене запроторив, як я морений голодом утік від нього зі служби.

Капітан пішов, але вернув ся. Сказав мені, що хочби був певний за мене як за себе, хоч би ему Бог сказав, що я поправив ся, він такого здохляка, такої каналі, як я, брідить ся, бо я не той давний, звинний Франц — і подав мені милостиню дві корони. Але я коронами поцілював его в саме око, а ще і плюнув йому в лице та утік.

(Конець буде).

„бізнес“ в незвичайно добрий спосіб провадити. Будучи ще книгарским практикантом у одного з багатших мельбурских книгопродавців, залюбив ся в дочку свого шефа. А она... полюбила его також. Молоді голубята мали велику охоту побрати ся — але як ту одержати дозвіл родичів? Вкінці зіб, ав раз молодець усею своєю відвагою і осьвідчив ся о руку своєї любки. — „Як то, ви, що не маєте і зломаного феника, хочете з моєю дочкою женити ся“ — спитав сьміючи ся книгар. — „Хоч не маю, та готов кожної хвили маєток зробити“ — відрік молодий чоловік. — Випробуйте мене! — „Добре!“ — каже принципал по короткім намислі — „Я маю 1500 примірників повісти „Зломане серце“. Ніхто єї не купує. Розпродайте єї в короткім часі! — „Згода!“ — і за два тижні не було вже ні одного примірника „Зломаного серця“ на складі. Усею розпродано, а замовленя нові все йдуть. — „Як ви се зробили“ — питає ся принципал — „Розкажу вам се пізнійше“ — відповів таємничо зручний практикант. Аж случайно перекидаючи оглядаючи в однім з ресторанів і глигнувши на оголошеня, вичитав принципал оттаку цікаву оповістку: „Молодий багатий властитель дїбр хоче одружити ся. Не ходить ему ні о красу, ні о придане, але о образоване і розвитий ум. Перша стріча на бульварі около години 3—4. — Знаком буде — повість „Зломане серце“, держане в правій руці. Принципал згорнув часопись, розчислив ся з платничим, сів на електричний трамвай і за 10 минут був в своїм бюрі. „Ви моїм зятем!“ — кликнув він весело, потрясаючи руку заклопотаного жениха,

Снямський король гостить тепер в Римі. На вівторок дня 22. с. м. установлений его приїзд до Відня. Тут перебуде всхідний король кілька днів. Везе з собою цілу скарбницю дорогих дарунків. Межи его пакунками находить ся більше як пів сотки великих, окованих скринь, повних золотого і срібного начиня та дорогих ланцухів, призначених на гостинці для князів і вельмож Європи. Найцінніші є призначені для монархів, парадні шаблі у тяжких, золотих піхвах та з ручками, всаджуваними діамантами, рубінами і смарагдами. Вістря тих шаблів з добірної сталі покриті штучною орнаментикою з кованого золота. Для англійської королеви везе король Чуляльонікони (так називає ся сямський владика) начине до чаю. Збанки, чарки і підставки з золота, прикрашені дорожочініми камями. Десятками везе король різні касетки, цушки на цукерки, і цигара, оздобні тарелі і великі вази, все з золота або з дорогої порцеляни. Вєї вироби мають особливі, старосямські форми і представляють цінні окази сямського смаку і індустриї. З Відня поїде король до Будапешту а звідси через Варшаву до Петербурга, потім до Данії і Швеції, вступить до Берліна, відтак до Англії а звідтам до Гаїи, Брукседі і Парижа.

Добрий звичай. В Бретонії є звичай, що улегче паннам на відданю в спосіб чемний і принагідний завідомити женихів о висоті свого вина. Отже в певні дні святачні появляють ся дівчата-відданиці в красивих шапочках, обшитих білими або жовтими насочками. Число тих насочків означає суму гроший, яку родичі дівчини приобіцяють виплачувати яко річну ренту від вина своїм донькам. Один білий насочок значить ренту в сріблі по 100 франків, а кожний жовтий ренту в золоті по 1000 фр. річно.

Убийство любки. Ротмістр Боїчев, адютант болгарського князя, замордував у Софії свою любку Анну Сімон, кавирняну сьпівачку в дуже незвичайний спосіб. До сновненя злочину взяв собі двох спільників Новіліча, префекта поліції і одного жандарма. Разом в трійку всіли до того самого переділу воза на залізничці, в котрім їхала Анна з Філіпополю до Софії. На знак, котрий дав Боїчев, кинув ся жандарм на Сімонівну і заткав єї уста губкою, намоченою хлороформом. Тим способом оголомили єї а коли вже жертва стратила цілком память, викинули єї через вікно. Щоби затерти слід за собою, вибрали злочинці хвили, коли потяг переїздив через міст і вкинули безпритомне тіло просто в ріку Маріцу. Справа вийшла на верх через те, що жандарм котрий помагав при убійстві зрадив тайну. Его надто гризла совість та і сподївав ся че-

рез те зменьшеня кари. За причину того убійства подають відношене, яке істнувало межи Боїчевом а Сімонівною. Она була улюбленою сьпівачкою в тінглях в Браїлі, Гагацу, Руцуку, Софії та Філіпополи. Паннічі, що люблять розкидати гроші свої чи не свої, пропадали за хорошою, стрункою Анною. Она мала всего 25 літ, бо вчасно зачала свою карьеру. Знакомість з Боїчевом була вже давна і від него мала Сімонівна дитину, котру надзвичайно любила. І за Боїчевом пропадала сьпівачка. Але ротмістр проциндрив на єї забаганки весь свій маєток і тому загадав підренерувати ся фінансово. Оженив ся зі старою але багатою панною і взяв за нею 200.000 франків посагу. Сімонівна не могла ему того дарувати і зробила раз в Софії великий скандал. З дитиною на руках чекала на Боїчева на головній улиці перед княжою палатою. Боїчев надійшов з жінкою під руку а Сімонівна почала обкидати его скаргами і проклинами. Колиж Боїчев відрізав їй шоретку, она посадила дитину на землю і кинула ся на него, вхопила за горло і почала его душити. Тій сцені приглядало ся багато вибірної публіки софійської. Боїчев постарав ся, що Сімонівну вислали до Пешту, звідки она походила. Але Сімонівна не могла там удержати ся довго. З туги за Боїчевом вернула назад до Софії. Візджаючи з Пешту не скривала перед родичами причутя, що їде може на смерть. Та незадовго отримали родичі вістку з Софії про страшний кінець їх доньки.

Наука, штука і література.

На різні запитаня, чи можна вже тепер купувати твори Федьковича, відповідаємо, що доси вийшов лише перший випуск сих творів, а випусками продавати у нас непрактично. Перший том творів Федьковича піде в продаж, скоро буде готовий.

* Залісе, повість Осипа Маковея, сторін 420, друковану на гарнім папері, оправлену в полотно з витисками, можна дістати в редакції „Буковини“, а від другого тижня і в книгарнях тов. ім. Шевченка і Ставронігійській у Львові, за ціну 1 зр. 50 кр., а з рекомандованою пересилкою поштовою 1 зр. 70 кр.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 12-го червня 1897 року.

Відень. Wiener Ztg. доносить: Міністер скарбу іменував головного контролора податкового Свораковського і поборцю податкового Грегудесі головними поборцями податковими для обводу службового фінансової дирекції в Чернівцях.

Берлін. З Царгорода доносять, що після присланої Едгем нашою денеші до двора заведено вже в цілій Тесалії адміністрацію після турецького ладу. Адміністрація іде добре. Європейці, які приходять з Тесалії, посьвідчають, що поведжене турецьких війск перед побідю, чи по побіді було в кождім напрямі бездоганне. Нові грецькі поголоски про жостокість і грабівництва турецьких вояків та викрадане молодих Гречиннок турецькими офіцерами суть тенденційними видумками.

Париж. Вчерашнє засідане палати було дуже оживлене. Опозиція поставила внесене, що би ограничити виключене послів від засідань палати для збереженя їх перед самоволею більшости. Наглість сего внесеня відкинено 376 голосами против 110.

Верона. Передвчера в ночи в долині Капріно лютила ся страшна буря з градом. Засїви і дерева лежать на землі.

Царгород. Другий австрійсько-угорський стаційний корабель „Гум“ виїхав вчора в подорож на Чорне море і забіжить до пристаней Ялти, Севастополя і Одеси. — Четверте засідане про переговори мирові відложено на суботу. В п'ятницю відвіджували себе послы держав.

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиране: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптеках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з осторожністю лише флашки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

Не залишіть прочитати!

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин
Чернівці, ул. паньска ч. 16.

Виготовляє убрания мужескі після найновішого крою за ціну як найдешевшу.

Замовлення з провінції виконує як найдокладнійше.

Сплата може після умови відбувати ся ратами.

Цілий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

Заснована в р. 1885-ім.

Ціні плаці (оберітери) від 14 зр. в гору.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розночав пятий рік своєї діяльності. Фонди „Дністера“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає полїси і квїти в рускім язичі.

Зголошена о удїлене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“
в Чернівцях.

Перша на Буковині
РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Відзначене на краевій виставі в р. 1894 почетним дипломом п. к. міністерства торговлі.

Краєве товариство ткацке

„PZADKA“

(ПРЯЖА)

в Коросні

поруцає Пов. П. Т. Публиці своєю виробу чисто льняні звїстні з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтоньших веб і біле столове о взорі кістковім і адаманшковім;

також доставляє матеріалів на комплектні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовлення просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграф і станция залїзнична в місци).

Прїбки і цїнники на жаданє оплатно і відворотною почтою. (15—)5г

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-европейского.

відходять з Чернівців					приходять до Чернівців							
до Неполоківців, Снятина, Львова, Відня	819	854	1232	404	1025	з Відня, Львова, Снятина, Неполоківців	1128	320	757	811	610	
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	1148	351	832	—	635	з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глібокої	—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Новоселиці	645	430	—	—	—	з Новоселиці, Бояна, Садагури	—	1113	950	—	—	
з Глібоки					до Глібоки							
до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибродів	814	535	—	—	—	з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева	635	1037	800	—	—	
Перший поїзд їде на шляху Бергомет-Межиброди від 1-до марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.												
з Гадікфальви					до Гадікфальви							
до Радівців	610	1003	228	612	805	з Радівців	542	855	115	550	747	
з Гатни					до Гатни							
до Качики, Гурагумори, Вами і Кімьолонгу	1010	201	—	—	—	з Кімьолонгу, Вами, Гурагумори, Качики	1258	625	—	—	—	
з Іцкан					до Іцкан							
до Сучави	327	630	1009	216	718	зі Сучави	442	842	130	630	837	
з Вами					до Вами							
до Рус-Молдавиці	346	647	913	1132	250	з Рус-Молдавиці	842	1259	204	322	545	905
Поїзди їдуть від часу до часу. Розвідати можна на станциях Вами, Драгоша і обох Молдавицях.												
з Карапчева					до Карапчева							
до Чудина н. С.	854	1007	615	—	—	з Чудина н. С.	555	555	—	—	—	
Перший поїзд їде що понедїлка, другий з винятком понедїлка, їдчий кожної дини.												
Перший поїзд їде що понедїлка, другий з винятком понедїлка.												

□ поїзди поспїшні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно европейскій їде о 46 минут пізїйше від черновецкого часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано і зазначає ся підчеркнєнем минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповїдає Осип Маковей.

